

Ministerie van Financiën

18/4 - 15³⁰ - 16⁰⁰ Vb
24/4 - 11³⁰ - 12³⁰ gesprek

NEO EN
TER INFORMATIE

Aan
de staatssecretaris

18/4

DG Belastingdienst
Directie Fiscale en
Juridische Zaken

Inlichtingen

[Redacted box]

www.minfin.nl

notitie

Vorbereiding voor het gesprek met de
Kinderombudsman van 24 april a.s.

Datum

15 april 2019

Notitienummer

2019-0000066316

Auteur

[Redacted box]

Van

plv. hd FJZ

Kopie aan

Bijlagen

5

Aanleiding

- In het debat van 21 maart 2019 over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen (CAF 11 project) heeft u toegezegd met de Nationale ombudsman en de Kinderombudsman in gesprek te gaan. De Kamer heeft gevraagd om een terugkoppeling van de gesprekken die met ouders, de Nationale ombudsman en de Kinderombudsman zijn gevoerd. Deze notitie dient ter voorbereiding op het gesprek met de Kinderombudsman op woensdag 24 april.
- Bij het gesprek zijn, naast u en de Kinderombudsman, de volgende personen aanwezig:
Jos de Bleeck, hoofddirecteur Fiscaal-Juridische Zaken, Ministerie Financiën,
Agaath Cleyndert, directeur Belastingdienst-Toeslagen,
[Redacted box], beleidsadviseur Fiscaal-Juridische Zaken, Ministerie
Financiën,
[Redacted box] medewerker Kinderombudsman.

Kern

- Zoals toegezegd aan de Tweede Kamer heeft u 24 april a.s. een gesprek met de Kinderombudsman. Onderstaande toelichting is ter voorbereiding op dit gesprek.

Toelichting

Toegeving aan de Kamer

In de Kamer heeft u het volgende toegezegd.

- "Ik ga ook in gesprek — dat ben ik overigens vrij constant — met de Nationale ombudsman over deze en andere zaken en met de Kinderombudsman, met wie ik samen met de directeur Toeslagen een afspraak heb staan op 24 april, om ervoor te zorgen dat we er ook geen misverstanden over laten bestaan hoe we verdergaan met de zaak. [...] Zowel de Ombudsman als de Kinderombudsman heeft dat formele proces afgerond. De aanbevelingen die zij hebben gedaan, hebben we opgevolgd. Dit gesprek is vooral een informeel gesprek om verder na te gaan hoe we bijvoorbeeld kunnen voorkomen dat we dit in de toekomst weer krijgen. Ik wil graag van hen horen of zij bijvoorbeeld andere zaken kennen of dat zij andere signalen hebben ontvangen waaruit blijkt dat er ergens anders ook iets niet goed gaat. Ik denk echt dat het belangrijk is dat we daarmee wat gaan doen."

Aanleiding voor de Kinderombudsman

- De Kinderombudsman [Redacted box] heeft in een brief van 19 maart 2019 aan de directeur Toeslagen van 15 februari 2019, aangegeven graag

met haar in gesprek te gaan om toe te lichten op welke wijze kinderrechten, zoals neergelegd in het Verdrag inzake de rechten van het kind (IVRK) meegewogen moeten worden bij besluitvorming. Dit staat voor de Kinderombudsman los van het CAF 11 dossier. Dit was aanvankelijk de reden voor het maken van de afspraak van 24 april a.s.

IVRK

- Het IVRK regelt onder meer het recht van ieder kind om de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid, met inbegrip van sociale verzekeringen, en de lidstaten nemen de nodige maatregelen om de algehele verwezenlijking van dit recht te bewerkstelligen in overeenstemming met hun nationaal recht.
- De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft als volgt gereageerd richting de Kinderombudsman naar aanleiding van de aanbevelingen in het Rapport "Nederlandse kinderen ontkoppeld. Als de verblijfsstatus van je ouders je levensstandaard bepaalt."

'In het eerste lid van artikel 26 van het VN verdrag inzake de Rechten van het Kind wordt voor de Staten die partij zijn de verplichting vastgelegd voor ieder kind het recht te erkennen om de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid, met inbegrip van sociale verzekeringen. Eveneens volgens het eerste lid, dient de verwezenlijking van dit recht in overeenstemming met hun nationale recht te worden bewerkstelligd. Het tweede lid bepaalt daarbij dat, indien van toepassing, die voordelen dienen te worden afgestemd op de middelen en de omstandigheden van het kind en degenen die voor diens onderhoud verantwoordelijk zijn, als ook op iedere andere overweging die van belang is voor de beoordeling van een verzoek dat door of namens het kind wordt ingediend. Het voorbehoud dat Nederland heeft gemaakt bij artikel 26 van het VN verdrag luidt als volgt: "Het Koninkrijk der Nederlanden aanvaardt het bepaalde in artikel 26 van het verdrag, onder het voorbehoud dat deze bepaling niet verplicht tot een zelfstandig recht van kinderen op sociale zekerheid, daarbij inbegrepen sociale verzekering." Dit voorbehoud is dus geen ontkenning van het in het artikel bepaalde maar zorgt ervoor dat de verstrekking van dit recht plaats vindt binnen de kaders van het Nederlandse stelsel – namelijk via de ouders. Het recht op sociale zekerheid voor kinderen wordt in Nederland aan de ouders toegekend. Het past niet binnen de vormgeving van het Nederlandse socialezekerheidsstelsel om dit recht rechtstreeks aan minderjarige kinderen kind toe te kennen. Het voorbehoud is dus eigenlijk geformuleerd als een interpreterende verklaring en doet niet af aan de sociale bescherming van kinderen. Het Kabinet ziet dan ook geen aanleiding het voorbehoud op te heffen.'

- De Belastingdienst/Toeslagen toetst bij een aanvraag aan het IVRK, wanneer daar een beroep op wordt gedaan. In de bezwaarfase vindt deze toetsing plaats binnen de belangenafweging. In verschillende KOT-zaken is een beroep gedaan op het IVRK en dat beroep is tot op heden niet door de rechter gehonoreerd.
- De vraag naar de toepasselijkheid van het IVRK is ook in Kamervragen van de heer Omtzigt aan de orde gekomen.

Vraag

- "Kunt u de briefwisseling met de Kinderombudsman aan de Kamer doen toekomen, tezamen met uw appreciatie van de vraag of de Belastingdienst zich gehouden heeft aan het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK)?"

Uw antwoord

- "Bij de uitvoering van de Wet op de kinderopvangtoeslag is er geen strijdigheid met het Verdrag inzake de rechten van het kind (hierna: Verdrag). Vanuit het Verdrag heeft een kind – in de Nederlandse situatie via

de ouders – recht op een minimum voor levensonderhoud. De kinderopvangtoeslag is echter niet bedoeld om in dit minimum te voorzien, maar is een tegemoetkoming in de kosten van de opvang van kinderen van ouders die werken.”

Standpunt Kinderombudsman

De Kinderombudsman geeft naar aanleiding van het CAF 11 project aan:

- dat het belang van het kind of de groep kinderen afgezet had moeten worden tegen de andere belangen zoals bijvoorbeeld het tegengaan van fraude;
- dat het IVRK altijd van toepassing is op besluitvorming als dit direct of indirect gevolgen heeft voor een kind;
- Indien deze belangenafweging was toegepast, betekent dit niet automatisch dat de besluiten anders zouden zijn geweest maar betekent dit wel dat er een zorgvuldige belangenafweging conform het IVRK was gemaakt;
- dat het wenselijk is dat er in de geautomatiseerde systemen een proces wordt ontwikkeld waarbij automatisch een signaal wordt afgegeven als een beslissing van invloed is op een kind of een groep kinderen zodat vervolgens er een belangenafweging wordt toegepast.

Mogelijke reactie op het standpunt Kinderombudsman

- U zou als volgt kunnen reageren, deze reactie borduurt voort op de reactie van de DG van 30 augustus 2018.
- Het Verdrag inzake de rechten van het kind regelt onder meer het recht van ieder kind om de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid, met inbegrip van sociale verzekeringen. Daarbij is van belang:
 - Nederland aanvaardt dat recht onder voorbehoud;
 - Het voorbehoud is geen ontkenning van dat recht;
 - Het voorbehoud zorgt er voor dat de verstrekking van dit recht plaats vindt binnen de kaders van het Nederlandse stelsel – namelijk via de ouders;
 - De kinderopvangtoeslag is niet een recht als bedoeld in het Verdrag inzake de rechten van het kind;
 - De kinderopvangtoeslag is bedoeld:
 - voor de ouders, die werken;
 - als tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang;
 - De Belastingdienst/Toeslagen toetsen bij een aanvraag aan het IVRK, wanneer daar een beroep op wordt gedaan;
 - In de bezwaarfase vindt deze toetsing plaats binnen de belangenafweging;
 - In verschillende KOT-zaken is een beroep gedaan op het IVRK en dat beroep is tot op heden niet door de rechter gehonoreerd.

Bijlage: correspondentie met de Kinderombudsman

Samenvatting van de bijgevoegde correspondentie met de Kinderombudsman naar aanleiding van het CAF 11 project.

31 juli 2018

Op 31 juli 2018 heeft de Kinderombudsman een brief gestuurd aan de directeur toeslagen waarin de Kinderombudsman vraagt om vanuit het kindperspectief te reflecteren op de besluitvorming in 2014 om de kinderopvangtoeslag van 235 ouders te stoppen. Het betreft het CAF 11 dossier. De Kinderombudsman vraagt om inzichtelijk te maken of de belangen van kinderen en hun rechten zijn meegenomen in de besluitvorming in dit dossier. Specifiek betreft het de volgende twee besluiten:

1. Het stopzetten van de kinderopvangtoeslag per 1 september 2014 en
2. Het niet opnieuw kunnen aanvragen van de kinderopvangtoeslag.

30 augustus 2018

De DG Belastingdienst heeft 30 augustus 2018 per brief gereageerd. Daarin is het volgende opgenomen:

1. Het stopzetten van de kinderopvangtoeslag per 1 september

De kinderopvangtoeslag een recht is dat toekomt aan de ouders en niet aan de kinderen. De kinderopvangtoeslag is bedoeld om arbeidsparticipatie te bevorderen. De rechten en belangen van kinderen zijn daarom geen criteria waarop bij het vaststellen van de kinderopvangtoeslag wordt getoetst. Het stopzetten van de kinderopvangtoeslag is daarom niet strijdig met het Internationale Verdrag inzake de rechten van het Kind (IVRK).

Volgens een voorbehoud op artikel 26 IVRK hebben kinderen in Nederland geen zelfstandig recht op sociale zekerheidsvoorzieningen. Wel hebben zij er belang bij dat hun ouders kinderopvangtoeslag ontvangen. Daarom had in het CAF 11 dossier eerst het recht op kinderopvangtoeslag moeten worden vastgesteld, voordat deze werd stopgezet. Dat is niet gebeurd. Ook heeft de behandeling van bezwaarschriften te lang geduurd. Hiervoor zijn ook excuses aangeboden.

2. Het niet opnieuw kunnen aanvragen van de kinderopvangtoeslag

De veronderstelling dat het niet mogelijk was opnieuw kinderopvangtoeslag aan te vragen was onjuist. Dit was wel mogelijk.

15 februari 2019

Op 15 februari 2019 heeft de Kinderombudsman een reactie teruggestuurd aan de directeur Toeslagen met als doel om onder de aandacht te brengen dat het IVRK altijd van toepassing is. Het belang van het kind moet altijd worden meegewogen in besluitvorming die kinderen kan raken. Dit belang moet worden afgezet tegen andere belangen, zoals het voorkomen van fraude.

De Kinderombudsman geeft aan dat zij voldoende geïnformeerd is over de besluitvorming in het CAF 11 dossier en geen aanleiding ziet voor het stellen van nadere vragen. Zij wil graag in gesprek gaan met de Belastingdienst om toe te lichten op welke wijze de kinderrechten meegewogen moeten worden bij de besluitvorming. Binnen de geautomatiseerde processen van de Belastingdienst zouden een signaal moeten geven wanneer een beslissing van invloed is op een kind of een groep kinderen.

8 maart 2019

De DG Belastingdienst heeft op 8 maart 2019 namens u laten weten dat de directeur Toeslagen graag met de Kinderombudsman in gesprek gaat.

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 66316 Voorbereiding voor het gesprek met de Kinderombudsman op 24 april a.s.
 Nummer: 2019-0000009134
 Algemeen taakverzoek: BDG: steller heeft lijst aanwezigen toegevoegd zoals verzocht. Advies aan DGBD om te paraferen. ^GV 17-4
 BDG: wordt contact met steller gezocht. ^GV 16-4
 Deze notitie hebben jullie eerder vandaag in concept ontvangen. Reacties zijn voor zover ontvangen verwerkt. Graag jullie hulp bij spoedige parafering. Bij vragen neem contact op met [redacted].

Document: Notitie voorbereiding voor het gesprek met de Kinderombudsman op 24 april a.s. (2019-0000066316)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (DMM)	16-04-2019, 17:19	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	16-04-2019, 17:17	DGBD/C&F KOP Paraferen
[redacted] (J)	16-04-2019, 17:06	DGBD/MT FJZ Paraferen
Uijenbroek, JJM (Jaap) (MT)	17-04-2019, 11:45	DGBD Paraferen

**SPOEDSHALVE
CC SG**